

12 Φεβρουαρίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Δ/στές]

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ ΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙ-
ΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΥ-
ΡΙΑΚΙΔΗ,

Εφεσείοντες,

v.

ΣΩΦΡΩΝΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ,

Εφεσίβλητου.

(Πολιτική Έφεση Αρ.7756)

Έφεση — Αξιολόγηση μαρτυρίας από το πρωτόδικο Δικαστήριο σε
υπόθεση τροχαίου ατυχήματος — Αποδοχή εκδοχής του ενός δια-
δίκου λόγω του ότι αυτή συνάδει με την πραγματική μαρτυρία —
5 Λανθασμένη εκτίμηση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως προς το τι
συνιστούσε πραγματική μαρτυρία — Κατέστησε την όλη απόφαση
του ακροσφαλή — Διατάχθηκε επανεκδίκαση.

Το βράδυ της 21.12.82, σε σημείο της Λεωφόρου Λάρινακας στην
Αγλαντζιά, ο Στέλιος Κ. Κυριακίδης κτυπήθηκε από το αυτοκίνητο
HS863, που οδηγούσε ο εφεσίβλητος, και την επομένη υπέκυψε στα
10 τραύματά του. Στην αγωγή που κίνησαν οι διαχειριστές της περιουσίας
του, το πρωτόδικο Δικαστήριο αποδέχθηκε την εκδοχή του εφεσίβλητου
ως προς τις συνθήκες του ατυχήματος και, σαν αποτέλεσμα, απόρριψε
15 την αγωγή, διότι έκρινε ότι αποκλειστική ευθύνη για το δυστύχημα είχε
ο αποβιώσας. Ο εφεσίβλητος είχε ισχυρισθεί ότι ο αποβιώσας είχε δο-
κιμάσει να διασταυρώσει τον δρόμο από αριστερά προς δεξιά σύμφωνα
με την πορεία του εφεσίβλητου, την στιγμή που ο εφεσίβλητος ήταν τό-
σο κοντά του ώστε να μήν του αφηθούν οποιοδήποτε περιθώρια αντί-
δρασης. Το πρωτόδικο Δικαστήριο ανέφερε ότι είχε φθάσει στο συμπέ-
20 ρασμα να αποδεχθεί την εκδοχή του εφεσίβλητου, διότι έκρινε ότι αυτή
υποστηριζόταν από την πραγματική μαρτυρία. Σαν τέτοια ανέφερε, i)
το σημείο σύγκρουσης, που βρισκόταν τρία πόδια και έξι ίντς από την
αριστερή πλευρά του δρόμου, και ii) το γεγονός ότι το θύμα είχε κτυπη-
θεί με το αριστερό μπροστινό μέρος του αυτοκινήτου του εφεσίβλητου.
25 Από το σχετικό σχεδιάγραμμα φαινόταν ότι το σημείο σύγκρουσης είχε
υποδειχθεί από τον εφεσίβλητο και δεν υποστηριζόταν από οποιοδήποτε
άλλο αντικειμενικό εύρημα. Κατά την έφεση έγινε αποδεκτό από τους

εφεσείοντες ότι, αν τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως προς τις συνθήκες του ατυχήματος ήσαν σωστά, τότε ορθά το Δικαστήριο είχε κρίνει ότι την αποκλειστική ευθύνη για το δυστύχημα την είχε ο αποβιώσας.

Αποφασίσθηκε ότι:

5

Λανθασμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε κρίνει ότι το σημείο σύγκρουσης και το μέρος του κτυπήματος στο αυτοκίνητο του εφείβλητου αποτελούσαν μέρος της πραγματικής μαρτυρίας με την οποία μπορούσε να κριθεί η αξιοπιστία της μαρτυρίας του εφείβλητου, διότι το σημείο σύγκρουσης είχε υποδειχθεί από τον εφείβλητο και δεν είχε υπάρξει οποιοδήποτε άλλο αντικειμενικό εύρημα στην σκηνή του δυστυχήματος που να υποστηρίζει την εκδοχή αυτή του εφείβλητου, και κατά συνέπεια, το σημείο σύγκρουσης ήταν απλά μέρος της εκδοχής του εφείβλητου, ενώ το γεγονός ότι το θύμα είχε κτυπηθεί με την αριστερή μπροστινή πλευρά του αυτοκινήτου του εφείβλητου δεν είχε καμιά ιδιαίτερη σημασία διότι με τον ίδιο τρόπο θα μπορούσε να είχε κτυπηθεί το θύμα στο κράπεδο του δρόμου ή οπουδήποτε αλλού. Κατά συνέπεια, η όλη απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου είχε καταστεί ακροσφαλής και έπρεπε να παραμερισθεί.

10

15

Η έφεση επιτράπηκε με έξοδα. Διατάχθηκε επανεκδίκαση.

20

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Adamis v. Eracleous (1982) 1 C.L.R. 746

Charalambous v. Charalambous (1986) 1 C.L.R. 278.

Έφεση.

25

Έφεση από τους ενάγοντες κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Δημητρίου, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 26.9.1988 (Αρ. Αγωγής 2496/83) με την οποία απερρίφθη η αγωγή τους για αποζημιώσεις για το θάνατο του Στέλιου κ. Κυριακίδη που προήλθε από αυτοκινητικό δυστύχημα.

30

Ε. Ευσταθίου με Κ. Καμένο, για τους Εφεσείοντες.

Στ. Ερωτοκρίτου, για τον Εφείβλητο.

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής κ. Κωνσταντινίδης.

5 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Το βράδυ της 21 Δεκεμβρίου 1982, σε σημείο της λεωφόρου Λάρνακας στην Αγλαντζιά, ο Στέλιος Κυριακού Κυριακίδης κτυπήθηκε από το αυτοκίνητο HS 863. Την επομένη υπέκυψε στα τραύματά του. Οι διαχειριστές της περιουσίας του αξίωσαν αποζημιώσεις από τον οδηγό του αυτοκινήτου, εφeseίβλητο στη διαδικασία αυτή.

10 Οι διάδικοι συμφώνησαν πως οι αποζημιώσεις θα ανέρχονταν, πάνω στη βάση πλήρους ευθύνης, στο συνολικό ποσό των £35.000. Αντικείμενο της έφεσης είναι η απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου με την οποία απορρίφθηκε η αγωγή για το λόγο πως δεν αποδείχθηκε ότι ο εφeseίβλητος ήταν ένοχος αμέλειας.

15 Αποτέλεσε την αιτιολογική βάση του συμπεράσματος αυτού, η αποδοχή της μαρτυρίας του εφeseίβλητου, σύμφωνα με την οποία το θύμα απρόσμενα επιχείρησε να διασταυρώσει το δρόμο όταν το αυτοκίνητο του ήταν πολύ κοντά για να έχει οποιαδήποτε δυνατότητα αποτελεσματικής αντίδρασης. Δεν αμφισβητήθηκε στο τέλος, και ορθά, πως αν τα γεγονότα είχαν πράγματι εξελιχθεί με τον
20 τρόπο που περιέγραψε ο εφeseίβλητος, δεν θα ήταν δυνατό να εντοπιστεί ο,τιδήποτε το μεμπτό στη συμπεριφορά του.

Το ζήτημα, επομένως, είναι αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για παρέμβαση μας σε σχέση με την κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως προς την αξιοπιστία του εφeseίβλητου. Η αποκάλυψη κρίσιμου λάθους στην καθοδήγηση του Δικαστηρίου, καθιστά περιττή την εμπλοκή στις λεπτομέρειες. Το πρωτόδικο Δικαστήριο δέχτηκε τη μαρτυρία του εφeseίβλητου ως αξιόπιστη αφού έκρινε πως υποστηριζόταν από την πραγματική μαρτυρία. Αναφέρθηκε, συναφώς, στη μεγάλη σημασία της πραγματικής μαρτυρίας σε υποθέσεις αυτής της φύσης και παρέπεμψε σε σχετική νομολογία. [Βλ. *Adamis and Another v. Eracleous* (1982) 1 C.L.R. 746, *Panayiotis Charalambous and Another v. Stelios Kaiafas Charalambous* (1986) 1 C.L.R. 278].

35 Καταφαίνεται από τη μελέτη της υπόθεσης πως τα δυο στοιχεία που εξειδικεύθηκαν στην πρωτόδικη απόφαση ως πραγματική μαρτυρία, δεν ανταποκρίνονται στον όρο. Το πρώτο, ήταν το σημείο σύγκρουσης που, σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα που ετοίμασε ο εξεταστής της υπόθεσης, ήταν μέσα στο δρόμο σε απόσταση 3' 6" από το αριστερό άκρο του σε σχέση με την πορεία του εφeseίβλητου. Το δεύτερο, ήταν το αδιαμφισβήτητο γεγονός πως το
40

θύμα κτυπήθηκε με το αριστερό εμπρόσθιο μέρος του αυτοκινήτου του εφεισίβλητου.

Δεν υπήρχε στη σκηνή κάποιο αντικειμενικό εύρημα προσδιοριστικό του σημείου σύγκρουσης. Τοποθετήθηκε στη θέση εκείνη επειδή το υπέδειξε ο ίδιος ο εφεισίβλητος. Είναι πραγματική η μαρτυρία όταν προβάλλει, όπως υποδηλώνει ο ίδιος ο όρος, από τα ίδια τα πράγματα και μόνο. Η πρόσδοση αυτού του χαρακτηρισμού σε στοιχείο που αποτελεί μέρος της εκδοχής μάρτυρα, και μάλιστα του μάρτυρα η αξιοπιστία του οποίου είναι το ζητούμενο, αποσυνδεδεμένο από οποιαδήποτε αντικειμενική παρατήρηση που θα ήταν δυνατό να το αναγάγει σε αυτοτελή δείκτη της αλήθειας, αποτελεί αντίφαση εξ ορισμού. Το σημείο σύγκρουσης, στην παρούσα υπόθεση, ήταν μέρος της εκδοχής του εφεισίβλητου και τίποτε πέραν τούτου.

Από την άλλη, ένα αντικειμενικό εύρημα ενέχει αποδεικτική δυναμική όταν κατά την αντιπαραβολή προς αυτό των αντικρουόμενων εκδοχών, είναι εγγενώς αποκαλυπτικό της εξέλιξης των πραγμάτων. Εύρημα που εναρμονίζεται προς περισσότερες από μια εκδοχές μπορεί να αποδυναμώσει πιθανό επιχείρημα πως κάποια από αυτές δε συνάδει με την πραγματική μαρτυρία αλλά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αιτία αναβάθμισης της αξίας της μιας έναντι των άλλων. Στην παρούσα υπόθεση, το γεγονός ότι το αυτοκίνητο του εφεισίβλητου βρέθηκε κτυπημένο στο αριστερό εμπρόσθιο μέρος του, δεν σημαίνει τίποτε. Θα μπορούσε να είχε κτυπηθεί εκεί είτε το θύμα προσπαθούσε να διασταυρώσει το δρόμο, όπως ισχυρίστηκε ο εφεισίβλητος, είτε περπατούσε κατά μήκος της αριστεράς πλευράς του δρόμου είτε ακόμα βρισκόταν στο αριστερό κράσπεδο. Η αναφορά σε ό,τι περιγράφηκε ως πραγματική μαρτυρία, ήταν αναπόσπαστο μέρος του συλλογισμού που οδήγησε στην αποδοχή της μαρτυρίας του εφεισίβλητου. Το σφάλμα που υποδείξαμε, καθιστά την κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου επισφαλή και επιβάλλει την παρέμβασή μας.

Η υπόθεση είναι παλαιά και η παράταση της εκκρεμότητας της δεν θα μπορούσε να αποτελέσει την επιλογή αν υπήρχαν περιθώρια άσκησης διακριτικής εξουσίας. Ο παραμερισμός της πρωτόδικης απόφασης ως προς την αξιοπιστία του εφεισίβλητου, μας αφήνει χωρίς ευρήματα ως προς τα πρωτογενή γεγονότα. Η εξακρίβωση αυτών των γεγονότων αποτελεί έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου και δεν υπάρχει εκλογή άλλη από την έκδοση διαταγής για την επανεκδίκαση της υπόθεσης.

Η έφεση επιτυγχάνει και η πρωτόδικη απόφαση παραμερίζεται.

Διατάσσεται η επανεκδίκαση της υπόθεσης. Τα έξοδα επιδικάζονται υπέρ των εφεσειόντων και εναντίον του εφεσίβλητου.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα. Διατάσσεται επανεκδίκαση.